

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא

פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים

וילדיהם דרור הלל ואשר יש'

עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי

וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה

רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים

לרפואת חיים שמואל בן סימה

לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

אם הוזקו מעכבים

לדעת רבי יוחנן, לא נחלקו רבי עקיבא ובן ננס בעניין עיכוב כבשי שלמים של עצרת ושתי הלחם, [שלדעת רבי עקיבא הכבשים אינם מעכבים את הלחם, ולדעת בן ננס הלחם אינו מעכב את השלמים], אלא כשלא הוזקו זה לזה, כלומר שלא היו ביחד, אבל אם היו ביחד, לדברי הכל שניהם מעכבים זה את זה.

כשהיו ביחד בשעת השחיטה – דין פשוט הוא שהוזקו זה לזה, ומעתה, אם אבד אחד מהם, הוא מעכב על חבירו, [ומאחר שנדחה, שוב אינו חוזר להכשרו], ויש להביא הכל מתחילה.

וכשהיו יחד בשעת התנופה – הסתפקו במערבא [=ארץ ישראל] האם הוזקו זה לזה או לא.

- ואם נאמר, שהוזקו זה לזה משעת תנופה, כשאחר תנופה אבד האחד, יש להביא הכל מתחילה. ודין פשוט הוא, שכשמביא את האחרונים, מניף אותם, שהרי לא הניף מהם דבר עד עתה.

- ואם נאמר שלא הוזקו זה לזה משעת התנופה, [אלא רק משעת השחיטה, כשאחר התנופה אבד האחד, אין צורך להביא הכל מתחילה, אלא רק את מה שאבד.

ואמר רבי ירמיה, שאם הכבשים הם שאבדו, דין פשוט הוא לדברי הכל, שכשמביא אחרים תחתיהם, מניף אותם, כי עדיין לא הונפו, ועיקר התנופה אמורה בכבשים. ואם הלחם הוא שאבד, אליבא דבן ננס, דין פשוט הוא, שאין צריך להניף את הלחם השני שמביא תחת האבוד, כי עיקר התנופה אמורה בכבשים, וכבר הונפו. אבל אליבא דרבי עקיבא, יש להסתפק, האם מאחר שהלחם הוא העיקר, יש להניפו, או מאחר שהמתירים הם הכבשים, וכבר הונפו, אין צריך לחזור ולהניף את הלחם.

דין תודה שנפרס לחמה

א. נפרס לחמה קודם שחיטתה – אין הלחם של התודה מתקדש להיות לחמי תודה, אלא אם כן היה כולו שלם בשעת השחיטה, ולכן אם נפרס הלחם קודם השחיטה, שוב לא יתקדש בשחיטה, ויש להביא לחם אחר.

ב. נפרס לחמה אחר שחיטה וקודם זריקת הדם – מאחר שאין לה לחם, ואי אפשר להביא לה לחם אחר, [שכן אינו מתקדש אלא בשחיטה וכבר נשחטה], הרי זו תודה בלא לחם, ותודה בלא לחם היא שלמים, לכן הדם יזרק לשם שלמים, והבשר יאכל כבשר שלמים, וידי נדרו [שנדר להביא תודה] לא יצא, והלחם פסול, כי אינו מותר באכילה אלא בזריקת דם התודה לשם תודה, וזו לא נזרק דמה לשם תודה להתיר את הלחם באכילה.

ג. נפרס לחמה אחר זריקת הדם וקודם שתרמוהו – מאחר שנזרק דמה בהכשר, הרי זו תודה כשרה, ולחמה כשר, אלא שיש לתת ממנו אחד מעשרה לכהן, [שארבעה מיני לחמים היו באים עם התודה, מכל אחד עשר חלות, אחת ניתנת לכהן, והשאר לבעלים], ולא יתן לכהן את הלחם הפרוס, אלא שלם, שנאמר "אָחַד", ללמד שלא יתן לכהן פרוס אלא שלם.

דין תודה שיצא לחמה חוץ לחומת ירושלים

א. יצא לחמה קודם שחיטתה – אין הלחם של התודה מתקדש להיות לחמי תודה, אלא אם כן היה כולו שלם בתוך ירושלים, בשעת השחיטה, ולכן אם יצא הלחם קודם השחיטה, יש להכניסו חזרה קודם השחיטה.

ב. יצא לחמה אחר שחיטה וקודם זריקת הדם – מאחר שאין לה לחם, ואי אפשר להביא לה לחם אחר, [שכן אינו מתקדש אלא בשחיטה וכבר נשחטה], הרי זו תודה בלא לחם, ותודה בלא לחם היא שלמים, לכן הדם יזרק לשם שלמים, והבשר יאכל כבשר שלמים, וידי נדרו [שנדר להביא תודה] לא יצא, והלחם פסול.

ג. יצא לחמה אחר זריקת הדם וקודם שתרמוהו – מאחר שנזרק דמה בהכשר, הרי זו תודה כשרה, אלא שאותו לחם שיצא נפסל ביציאתו, ולכן לא יתן לכהן את הלחם שיצא, אלא מאותם שבפנים.

דין תודה שנטמא לחמה

א. נטמא לחמה קודם שחיטתה – אין הלחם של התודה מתקדש להיות לחמי תודה, אלא אם כן היה כולו שלם וטהור בשעת השחיטה, ולכן אם נטמא הלחם קודם השחיטה, שוב לא יתקדש בשחיטה, ויש להביא לחם אחר.

ב. נטמא לחמה אחר שחיטה וקודם זריקת הדם – אף על פי שהלחם טמא ואסור לאוכלו, מכל מקום התודה כשרה, כאילו יש לה לחם טהור, שהציץ מרצה על הטומאה ולפיכך הדם יזרק לשם תודה והבשר יאכל בתורת תודה, ואף ידי נדרו [שנדר להביא תודה] יצא, ורק הלחם הטמא הוא לבדו פסול.

ג. נטמא לחמה אחר זריקת הדם וקודם שתדמהו – מאחר שנזרק דמה בהכשר, הרי זו תודה כשרה, אלא שאותו לחם שנטמא נפסל, ולכן לא יתן לכהן את הלחם שנטמא, אלא מהטהורים.

מניין שהעיכוב האמור בקרבנות עצרת מדבר

בכבשי השלמים ולא בשאר הקרבנות שבפרשה

כבר נתבאר, שבפרשת אמור, נזכרו יחד עם שתי הלחם, חמש מיני קרבנות בהמה. [א] שבעה כבשים. [ב] פר אחד. [ג] שני אילים. [כ] אלו לעולה. [ד] שעיר עזים אחד לחטאת. [ה] שני כבשים לשלמים. וכמו כן נתבאר ששני כבשי השלמים הם אלו שיש להם שייכות עם הלחם, [א] שהלחם מתקדש בשחיטת הכבשים. [ב] שהכבשים והלחם מעכבים זה על זה. אבל שאר הקרבנות הנזכרים בעניין, אינם מקדשים את הלחם, ואין להם עיכוב עמו.

ונאמרו בסוגיה כמה טעמים, מניין לנו שכבשי השלמים הם אלו שמקדשים את הלחם ומעכבים עמו, ולא שאר הקרבנות.

א. הואיל והזקקו זה לזה בתנופה.

כלומר, מאחר שמפורש בעניין, שיש להניף את הלחם עם כבשי שלמים של עצרת, מסתבר שיש ללחם שייכות עימהם יותר משאר הקרבנות, ולכן שחיטת הכבשים הללו מקדשת את הלחם, והכבשים מעכבים עמו.

- ודחו זאת כי מצינו שגם קרבנות שאינם זקוקים לתנופה עם לחם, מקדשים אותו, ומעכבים אותו, כגון תודה, שאינה זקוקה להיות מונפת עם לחמה, והיא מקדשת אותו בשחיטתה, ומעכבת אותו, [שאם אין תודה אין לחם].

ב. כתודה.

כלומר, מאחר ששלמים דומים לתודה, [שגם היא קרויה שלמים], ומצינו שהתודה מקדשת את לחמה ומעכבת אותו, אם כן, הוא הדין לעניין קרבנות עצרת, השלמים שבהם, יקדשו את הלחם ויעכבו אותו.

- ודחו זאת, כי אין התודה דומה לקרבן שלמי ציבור של עצרת, שכן עם לחמי תודה קרבה רק תודה, ולכן מסתבר שהיא תקדש את הלחם, משום שאין קרבן אחר שיקדש את הלחם, אבל שלמי ציבור של עצרת, שקרבים עם עוד קרבנות, יתכן שכולם יקדשו את הלחם ויעכבו אותו.

ג. כאיל נזיר.

כלומר קרבנות עצרת דומים לקרבנות נזיר, שבשני קרבנות אלו, יש כמה מיני קרבנות, [עולה ושלמים וחסטאת], ואם כן, כשם שבקרבנות הנזיר, השלמים הם שמקדשים את לחמי הנזיר, והם מעכבים אותו, [שנאמר בעניין הנזיר, "וְאֵת הָאֵיל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים לַה' עַל סֵל הַמִּצּוֹת" ללמד שסל המצות בא חובה לאיל ושחיטת האיל מקדשתו], כך בקרבנות עצרת, השלמים הם שיקדשו את הלחם ויעכבו אותו.

-

כשנשחטו שלמי נזיר שלא לשמם, לא קדש הלחם, שנאמר, "וְאֵת הָאֵיל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים לַה' עַל סֵל הַמִּצּוֹת", ללמד, שאם זבחו לשם שלמים, מקדש את הלחם, ואם לאו, אינו מקדש את הלחם.

שתי הלחם הבאים בפני עצמן

כבר נתבאר, שלדעת רבי עקיבא, כבשי עצרת אינם מעכבים את הבאת שתי הלחם, ולכן, כשאין כבשים לצורך הקרבת השלמים, מביאים את שתי הלחם בפני עצמן.

ומבואר בברייתא, שכשמביאים את שתי הלחם בפני עצמן בלא כבשים, מניפים אותן בפני עצמן, אבל אין אוכלים אותן, אלא מניחים אותן עד שיפסלו, ולאחר מכן שורפים אותן. [ואינן כשתי הלחם הבאים עם הכבשים, שמניפים אותן עם הכבשים, ואחר זריקת הדם של הכבשים הן מותרות באכילה]. ונחלקו אמוראים בביאור הדין הזה.

א. דעת רבה ורבא.

< **מדין תורה, שתי הלחם הבאות בפני עצמן, נאכלות, כשתי הלחם הבאות עם הכבשים.**

- **רבה הוכיח דין זה מהמשנה במסכת שקלים, שם מבואר, שהכהנים היו דורשים מהכתוב, "וְכָל מִנְחַת פֶּהוּן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֵאָכֵל", שאינם מחוייבים לתת מחצית השקל לקרבנות הציבור כשאר ישראל, שכן הכתוב הזה מלמד, שכל מנחותיהם של הכהנים, אינן נאכלות כמנחות ישראל, אלא נשרפות, ואם הכהנים היו מחוייבים לתת מחצית השקל לקרבנות ציבור, היה צורך לקיים במנחות הציבור את הכתוב הזה, "וְכָל מִנְחַת פֶּהוּן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֵאָכֵל", מחמת חלק הכהנים, ודבר ידוע הוא, שמנחות ציבור, כגון שתי הלחם, נאכלות ולא נשרפות, ומכאן שאין לכהנים בהן חלק, שאינן חייבים**

לתת מחצית השקל לקרבנות ציבור.

ועל כרחך, אין הכהנים יכולים לדרוש מהכתוב הזה, שאין להם חלק בקרבנות ציבור, אלא אם כן מצינו, שמנחות ציבור הבאות בפני עצמן נאכלות, כי הכתוב, "וְכָל מִנְחַת כֹּהֵן כְּלִיל תְּהִיָּה לֹא תֵאָכֵל", אינו מדבר אלא במנחות הבאות בפני עצמן, ולא באלו הבאות עם הקרבן, וראיה לדבר, שלחמי תודה של כהן [הנחשבים כמנחות], נאכלים, כלחמי תודה של ישראל, כי מאחר שהם באים עם התודה, אינם כשאר מנחות כהנים הנשרפות.

ומאחר שדרשת הכהנים היא ממנחות ציבור הבאות בפני עצמן, כשתי הלחם, למדנו, ששתי הלחם הבאות בפני עצמן נאכלות.

[ואביי דחה הוכחה זו, כי יתכן שבאמת, הכתוב "וְכָל מִנְחַת כֹּהֵן כְּלִיל תְּהִיָּה לֹא תֵאָכֵל", מדבר אף במנחות הבאות עם הקרבנות, ומשתי הלחם הבאים עם הכבשים הוכיחו הכהנים, שאינן באות מממונם, שהן נאכלות ולא נשרפות, ומה שמצינו שלחמי תודה של כהן נאכלים, הטעם לכך, כי לחמי תודה אינם קרויים מנחה, ולכן אינם בכלל הכתוב, "וְכָל מִנְחַת כֹּהֵן כְּלִיל תְּהִיָּה לֹא תֵאָכֵל", ואינם כשתי הלחם הקרויים מנחה, שנאמר "בְּהִקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַה'"].

- **ורבא למד דין זה מהכתוב**, "מְמוּשְׁבְּתֵיכֶם תְּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתֵּים שְׁנַי עֶשְׂרִינִים סֶלֶת תְּהִיָּנָה חֶמֶץ תֵּאָפִינָה בְּכוּרִים לַה'", **שהוקשו שתי הלחם לבכורים**, ללמד, שכשם שהבכורים באים בפני עצמם, כך שתי הלחם באים בפני עצמם. וכשם שהבכורים [הבאים בפני עצמם] נאכלים, אף שתי הלחם [הבאים בפני עצמן] נאכלים.

< **אולם**, אף שכן הוא דין התורה, [ששתי הלחם הבאות בפני עצמן מותרות באכילה], **חכמים גזרו, שלא יאכלו אותן.**

והטעם לכך, כי יש חילוק בין שתי הלחם הבאות בפני עצמן, לאלו הבאות עם הכבשים, שאלו הבאות בפני עצמן, מותרות באכילה מעצמן אחר התנופה, [ואין דבר אחר מעכב את היתרון]. אבל אלו הבאות עם הכבשים, אינן מותרות באכילה אלא אחר זריקת דם הכבשים.

ומעתה אם היו רגילים לאכול את שתי הלחם הבאות בפני עצמן כשאינן דבר אחר מתירן, יש חשש, שמא בשנה אחרת, כשיבואו עם הכבשים, יטעו ויאכלו אותם בלא להמתין שיתרו על ידי זריקת דם הכבשים, כי יזכרו שבשנה קודמת אכלום בלא להמתין לדבר אחר שיתיר אותם.

ומפני החשש הזה, [שמא בשנה אחרת כשיבואו עם הכבשים יאכלום קודם היתרון], גזרו, שבשנה זו שבאות בפני עצמן, לא יאכלום כלל.

ומאחר שאין האיסור הזה דין תורה אלא גזרת חכמים, אבל מהתורה שתי הלחם כשרות, אין לשורפן כל זמן שלא נפסלו מהתורה, ורק כשיעבור הלילה, ויפסלו בלינה, הן נשרפות, ככל קדשים שנפסלו בלינה.

ב. דעת רב יוסף.

< **מדין תורה**, שתי הלחם הבאות בפני עצמן, מאחר שאין כבשים להתיר אותן, דינן לשריפה.

- **מתחילה אמר**, שאף שכן הוא דין התורה שיש לשורפם, **דין תורה הוא שאין לשורפם אלא במוצאי יום טוב**, כי אין שורפים קדשים ביום טוב.

[אולם אביי דחה דבריו שכן כל דבר שעיקר מצוותו לשריפה [ולא מחמת שארע בו פסול] שריפתו דוחה יום טוב שכן מצינו בשריפת פר ושעיר של יום הכיפורים שמצוותם בשריפה ונשרפים בו ביום.

- **ולמסקנה אמר**, שבאמת מעיקר הדין, מאחר שיש לשרוף את שתי הלחם הבאין בפני עצמן, יש לשורפן מיד אחר התנופה, אבל חכמים תקנו, שלא ישורפום מיד, אלא ימתינו עד סוף הזמן הראוי להקרבת הכבשים, שמא בתוך כך ימצאו כבשים, ויוכלו להניפם עם הלחם, ולהתיר את הלחם באכילה, ורק כשעבר הזמן הזה, ניתן לשרוף את הלחם, כי שוב לא יקריבו כבשים להתיר אותו.

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsur1@gmail.com

[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)

תרומות והנצחות:

עבור הורביץ

בנק פאגי (52) סניף 183 חשבון 654248